

QUA

Julnummer

Julnummer

Medlemsblad för Radioklubben SK4IL, Grums Nr 4 dec 2009 Årg 31

Redaktör: Bo Kahnberg, SM4SEF, e-mail: sm4sef@ssa.se

Hemsida: sk4il.se. Webbmaster Rolf Klason, SM4DDY

Nycklar till Karba: SM4XFT, SA4AVS, SM4SEF. Glöm ej larmet!

Postgiro 94 59 51-2

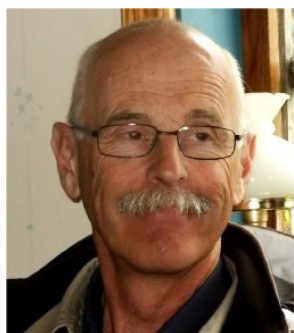
Styrelse 2009: ordförande: SA4AVS Christer Rydholm, vice ordförande: SM4XFT Thomas Wallgren, sekr: SM4FNK Lars Stolpe, kassör: SM4DDY Rolf Klasson, ledamot: SM4SEF Bo Kahnberg. Suppleanter: SM4PCF Eero Väisänen & SA4AZC Christer Hall.

Bilden på framsidan: En riktigt stämningsfull och sann bild av jultomten.

Innehåll i detta nummer av QUA bl a:

Redaktionellt	2
Höstmötet 2009	3
Nytt hastighetsrekord för QSL	4
En kväll på postkontoret	4
Tändstickstrickets spännande upplösning och förklaring	5
Elektronröret, en rafflande berättelse av SM4DDY	5
Hos Carl Radiokontroll	7
SM7DYY på besök med en låda godis	7
JOTA i Fagerås	8
Vårt svåra språk	10
Bortskänkes	11

Redaktionellt

Ho ho ho, hur många kommer att fortsätta sina lögnaktiga övningar efter att Kalle & Co gjort sedvanliga nedslag i våra skärmar? Visst vilseförande anses ju ändå helt OK och att få leva med vanföreställningen att tomten ju finns får väl ses som ett naturligt utvecklingssteg för var och en av oss. Förra julen tänkte jag att jag skulle utmana mellanbarnbarnet som då fortfarande trodde att tomten existerade nånstans. Först spelade jag upp gängse lögn: morfar måste gå över till grannen och fixa hans dator (märk att mina barnbarn ännu inte genomskådat omöjligheten i detta påstående, att köpa tidning är ändå mer trovärdigt).

Den äldre och visare 7-åringen trodde sig förstås genomskåda detta men spelade med, övertygad om att klapparna därmed snart skulle levereras. Naturligtvis anlände ingen tomte utan den förmodade jultomten (dvs jag) återkom straxt och väntan fortsatte. Det var sadistiskt underhållande att se minen på 7-åringen - haj schaj. Men - en granne hade förstås istället kontrakterats att komma med lykta och säck vilket snart skedde. Därmed var halva julen avklarad. Nu fick undertecknad dock ett diskretare annonserat ärende ut till förrådet och genomgick där en snabb omklädning och maskering, och vips kom tomte nr 2 in, även denne med några paket till övertonerna. Jag hade förstås omåttligt roligt åt den förmodade förbryllning (?) jag därmed åsamkat småtingen.

Dock, långt senare, vid avnjutande av sedvanlig julvideo, fick hon (Ida) frågan: "...och tänk, det kom ju två tomtar i år...". Det visade sig dock att detta på inget vis hade stört stämningen då hon bara helt logiskt konstaterade att "hade det kommit en tomte till så hade dom varit tre!"

Ja, vad får man inte höra. Även utanför banden!

Nu får jag önska alla läsare och ham-vänner en riktigt god jul och ett gott nytt år!

73/MRI XMAS ES HPY NEW YR
Bosse

Höstmötet 3/12 2009

Valberedare utsedda: SM4KWM och SM4DDY

Enligt stadgarna ska höstmöte hållas med enda tvingande punkten att utse valberedning till kommande årsmöte. Vid höstens möte, varvid 6 medlemmar (varav 5 styrelseledamöter) anslöt sig, valdes alltså Nisse o Roffe att axla den ansvarstunga och demokratiintensiva valberedarposten. Det är alltså till dessa två du ska vända dig i de fall du önskar bli föreslagen till någon post, alternativt önskar delge dina synpunkter på nuvarande förtroendevaldas fögderis skötande. Dom som nu är valbara är

ordförande som väljs varje år, två ledamöter som nu har suttit av sina två år och båda suppleanterna. Vidare ska väljas revisor och revisorssuppleant och redaktör för QUA. Detta är vad stadgarna säger ska underställas årsmötets kloka beslut.

Dramatisk votering avgjorde mötesdagar för 2010.

Ett förslag att flytta våra aktivitetsskvällar från torsdagar till onsdagar föranledde votering där tre röster ville förändra, tre ville bibehålla torsdagarna och en nedlagd. Det blev således ordförandes utslagsröst som fällde det slutgiltiga beslutet. Anledning till förslaget var att tester på såväl 10 som 6 meter går på torsdagskvällarna. Den minnesgode kan säkert erinra sig att vi tidigare haft tisdagar som möteskvällar, men flyttade till torsdagar med anledning av tisdagarnas karaktär av testkvällar. Men nu består således ordningen ett tag till.

Vi uppmärksammade också att nästa år 2010 utgör klubbens 35:e år och tanken må väckas att idéer om lämpligt hejdundrande firande nu kan börja kläckas.

Apropå QSL-distribution

I nr 3/2007 av QUA visade vi upp detta för QSL-distributörerna skamfyllda bevis, t o m svårslaget av det kongelige postverk.

Kortet hade alltså tagit 18 ½ år! QSO:et utväxlades då vi körde med jubileumssignal under vårt 15-årsfirande 1990. De 6617 kilometrarna avverkades den gången på svindlande 162 180 timmar. Genom

avancerad matematik erhålles då hastigheten 0,04 km/h, dvs 40 m/tim. Den snigel som klarar den speeden är kanske ännu inte född, men nu börjar vi närma oss verkliga snigelhastigheter.

MINNESOTA
HENNEPIN COUNTY

KØHB

CONFIRMING QSO WITH		DAY	MONTH	YEAR
7S4IL		2	II	90
UTC	MHz	RST	S-WAY	
0434	14.007	569	CW	

H. HANS BRAKOB
1610 Weston Lane
Plymouth, MN
KKA7 11 C A

A WAMPORI

□ BCFORI

Nu har det alltså hänt igen, nytt hastighetsrekord! – Nu börjar vi närma oss snail mail!

Vid en av höstens QSL-sorteringar fick vi ett par rariteter ställda till vår medlem, dåvarande SM4CLU, numera SM6CLU/Lennart, varav den ena ser ut så här:

To Radio SM4CLU *beapLIAN*

QSO On 26/9 1966

At 12:40 GMT

Freq. 21 MC

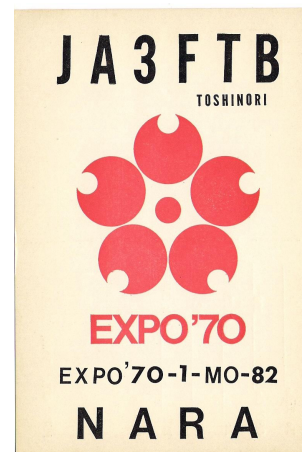
RST 5.1 SSB, CW

Remarks:
Thank you very much!
Hope to see you again
Tosh

PSE. QSL. TNY

SM4CLU

郵便はがき
SM4CLU

Posten från Japan och hit tog denna gång alltså väldigt lång tid på sig, det kan misstänkas att korten blivit liggande nånstans under dessa 43 år (15695 dagar). Men medelhastigheten låter sig ändå uträknas genom formeln $v=d/t$ där v är hastigheten (km/tim), d distansen (km) och t tiden (tim). Därvid ser vi att detta kort med råge klår föregående rekordhållare genom att över distansen ungefär 8000 km färdas med snitthastighet 0,02 km/tim, dvs en halvering av farten. Vi har således nya rekordhållare: SM6CLU och hans okände japanske motstation. Vem klår detta? Hoppas nu bara att Lennart sedan tidigare fått JA verifierat, väntan i 43 år kan annars ha varit lång.

Men här går det snabbare tillväga!

SK4IL - hela distriktets postmästare eller en kväll på postkontoret

Ungefär varannan månad kommer i genomsnitt 13-15 kg kort hem till postmästaren, Thomas/SM4XFT. En raffinerande metod har utarbetats för den fortsatta hanteringen som sker både kollektivt i klubblokalen, men till icke alltför liten omfattning, även hemma hos Thomas & Co. Moment ett är att sortera samtliga kort efter första bokstaven i suffixet. Därefter tar man bunt för bunt (av någon anledning finns ovanligt många som har suffix som börjar på C), och sorterar mottagarvis, dvs hela callet. Steg 3 innebär den mödosamma uppgiften att

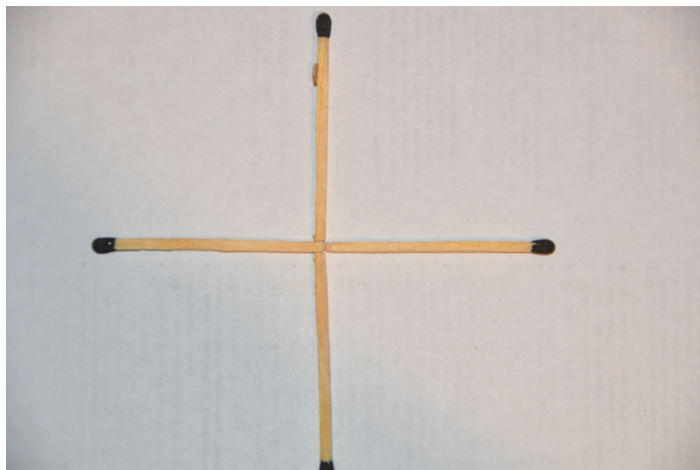
lägga alla i rätt högar för vidare leverans till QSL-ombuden i distriktet. Ett 30-tal QSL-ombud finns i SM4 och via dessa går korten ut till de ungefär 800 mottagarna. Somliga får ansefliga paket att vidare distribuera. En del medlemmar har investerat i direktleverans genom att förse postkontoret med SASE (Self Addressed Stamped Envelope). Mångfalden av signalsignaler utgör en betydande arbetsinsats, men slutligen är alla kort fördelade och utskickade. Naturligtvis.

Vid det tillfälle som QUA gjorde reportage hade SM7DYD besökt klubben,

medförande en stor låda hallon- och lakritsbåtar, vilket under några kvällar gjorde fingrarna så där lagom vidhäftande, underlättande sorteringsarbetet.

Slutligen är alla kort sorterade. Felsorterade (mängden sådana är inte helt obetydlig) kort som ska till t ex andra distrikt, är skickade till SK hams eller till amatörer som inte är medlemmar i SSA, går tillbaka till avsändaren.

Tändstickstricket - lösningen

Christer/SA4AZC utmanade vår samlade IQ-summa med denna uppgift: att bara genom att flytta en enda tändsticka åstadkomma en kvadrat.

Lösningen kom som ett mail på tråden. Så här skriver Benny Hannebo:

Hej Sk4IL

Jag satt och läste QUA nr 3 då jag fastnade på höstklurighet med Tändstickor

endast en sticka fick man flytta för att det skulle bildas en kvadrat.

Jag föreslår att man flyttar den vänstra stickan en tändsticksbredd då bildas en kvadrat i centrum.

Helt korrekt Benny! Belöningen får bli hedern över att ha kvaddat denna förenings samtliga medlemmars självförtroende vad begåvning och problemlösning anbelangar.

Men vi hade en utmaning till: "Bli sakletare hemma hos SM4PCF".

Den utmaningen var tydligen värre. Mängden av prylar på Eeros bord gjorde tydligen att det inte gick att urskilja något föremål distinkt. Inget svar har inkommit och redaktören trodde sig ha sett en vev till en gammaldags kaffekvarn nånstans till höger om mitten, men det visade sig inte gå att få bekräftat. Så den uppgiften gick vi alla således bet på.

Elektronröret

Av SM4DDY/Rolf Klasson

Den här sanna historien ur mitt liv vill visa att man mycket väl kan arbeta utifrån en teori som fungerar praktiskt även om den är ofullkomlig och t.o.m. felaktig.

Under min militärtjänstgöring som signalmekaniker vid S1 i Uppsala 1961 fick jag en bra utbildning i analog elektronik. Digital teknik var nästan okänd då. Efter MUCK fick jag arbete hos dåvarande Televerket, nuvarande Telia. Som nyanställd sändes jag till Teleskolan, som då fanns kvar på Söder i Stockholm. Där fick man utbildning i teknik och utrustning som användes inom verket.

Vi hade bland flera lärare en som var känd för sin stränghet och auktoritära sätt. Mig skrämde han dock inte, under mina tre sista år i skolan hade vi provat alla stränga lärare som fanns på orten. Min far hade också lärt mig att inte falla undan för folk som "var stora i truten".

Alltså, till slut hände det oundvikliga: vi blev oense om en teknisk fråga. Det gällde funktionen hos ett elektronrör. Enligt läraren så finns alla elektroner som används under komponentens hela livslängd från början i katoden, d.v.s. inne i elektronröret. Jag hävdade då att detta måste vara fel. Jag påtalade att elektroner hela tiden tillförs via jordanslutningen. Läraren tog då fram korpralsrösten och förklarade att jag hade fel. Han hade minsann varit lärare i si och så många år och det var ingen som protesterat förut. Ock det skulle jag veta, att Philips tillverkade elektronrör som de garanterade 100 000 driftstimmar på! Mina kurskamrater blev förskräckta och sa att nu hade jag gjort bort mig.

En kamrat var dock fundersam och tillsammans ägnade vi kvällen åt att räkna lite på problemet. 100 000 timmar och 10 mA ström. Hur många elektroner går det åt till det? Hur stor är en elektron? Hur stor volym behövs för att rymma dessa elektroner? Jo – vi fann att volymen översteg jordklotets!

Dagen därpå tog vi upp saken med läraren igen. Han kunde inte bemöta oss direkt, utan skulle prata med några experter på området och återkomma. Det gjorde han också och erkände då att vi hade rätt. Han var förvånad över att han kunnat stå där i katedern och sprida denna lögn i över 15 år utan att någon protesterat!

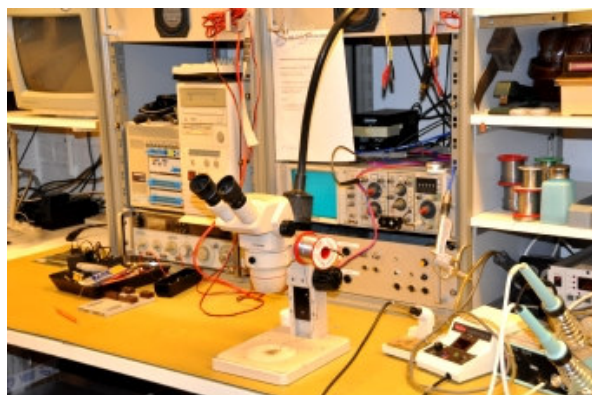
Där kunde historien varit slut, som det brukar heta,

men här kommer fortsättningen:

Många år senare, under en tågresan, berättade jag ovanstående historia för en kollega. I kupén fanns en äldre man som tittade lite på mig medan jag berättade. När jag slutat bad han om ursäkt för att han lyssnat men var tvungen att få kommentera historien. Han berättade att han nu var pensionär, men arbetat hela sitt liv med elektronik, bl.a. som radioreparatör. Han hade alltid trott att det var så som min lärare först trodde !!! Och det hade gått bra.

Sensmoral: Man måste inte veta hela sanningen, om bara den teoretiska modellen är tillräckligt bra. Men när hela sanningen kommer i dagen, då är det dags att tänka om !

En torsdagskväll hos Carl Radiokontroll

En höstkväll hade vi inbjudits till Carl Radiocontrol i Karlstad för ett studiebesök. Att döma av bilderna fanns här mycket som stimulerade snålvattnet och lytnaden efter teknik. Ryktena säger vidare att självaste jultomten deltog för att utspana lämpliga klappar till de deltagande medlemmarna.

Besök från södern: SM7DYD förärrar oss en visit och en låda godis.

Det är inte varje dag denne yngre broder till vår sekreterare gör nedslag, därtill är avståndet för långt. Från Habos horisont får vi dock då och då några poäng i diverse contests vilket vi tackar

för. Vi tackar förstås också för armadan av hallon- och lakritsfartyg som ända tills för några dagar sedan räckt som förtäring på våra torsdagsmöten. På bilden ser vi Bobbo vid den ansejliga traven av gamla fina rörhäckar krönta av någon form av anpassningsgrunka.

Jamboree on the air - 2009

Kördes i form av repris från förra året, dvs upprättande av diverse radiostationer i Fagerås och med bemanning av lokala scouterna. Pratglädjen växte liksom förra gången alltefter som tiden gick och även en och annan sång framfördes i etern.

Ny klubbskylt/banderoll till klubben införskaffad.

Nu ska vi synas tydligare vid utställningar, loppisar och övriga jippon.

Och här ses ägarna till fötterna/tassarna: SM4FNK, SA4AVS, Nikki, SA4AZC, SM4DDY och SM4XFT. SM4KWM var vid tillfället utomhus i rökrutan och SM4SEF bakom kameran.

Vår repeater SK4IL/R, tycks fortfarande vara lite lomhörd. Antenneriet lär vara OK, men kanske drogs känsligheten ner för mycket. Vi blev i alla fall av med den störning vi hade tidigare och som var anledningen till reducerandet av känslighet och uppskruvandet av squelchen.

Klubbens Audiovisuella anläggning nu fulländad. Sedan SM4XFT och SM4SEF slitit med slagborr, kabeldragning och annat så är det numera betydligt smidigare att avnjuta bilder och filmer på klubbens dator. Nu ska vi bara installera lite häftigare visningsprogram så är biokvällarna räddade.

Markera redan nu datum för **årsmötet 2010**. Det inträffar **18 feb kl 19** i klubblokalen.

Marconi, 100 år sedan nobelpriset!

För prexis ett århundrade sedan honorerades Guglielmo Marconi med Nobelpris för sitt idoga jobb i radioverkstaden! SSA firade detta med specialsignal SI*GM (* = respektive distriktssiffra) och några av våra medlemmar aktiverade signalen under den tid den var aktiv (fram till 10 december). Ivrigast var utan tvekan Christer SA4AZC med 120 QSO, understödd av SM4DDY och SM4SEF med ytterligare ett tjog.

Vad svårt det är med modersmålet!!

Den gode SA4AVE/Stefan har botaniserat i språkvärlden. Här är vad han fann:

Ingen parkering förbjuden

(Skylt på bensinmack i Uppsala)

Vi utför rost och plåtskador billigt

(Bilverkstad utanför Göteborg)

Stekt röd tunga

(På en restaurangs lunchmeny)

Seriösa priser

(I fönster till pizzeria i Visby)

Sjuk gymnastik

(Skylt i centrala Lund)

Jag är sjukdom, kommer morgon

(Hos frisör i Stockholm)

Vid köp av klockarmband - gratis påsättning

(Skylt på loppmarknad i Göteborg)

Jämna pengar underlättar växlingen

(Lapp i cafeterian på Högsolan i Halmstad)

Ät fisk - bli frisk

Affären stängd pga sjukdom

(Skylt på dörren till mindre affär i Gnesta)

Posten hämtas då och då, ibland något senare

(På brevlåda utanför hotellet i Kittelfjäll)

Frigående ägg

(Affisch i ett fönster till en mataffär i Göteborg)

Para er tre och tre i liftkän. Se upp så inga klädesplagg fastnar i liften

(Plakat vid skidliften i Sunne)

Morgondagen inställd pga bristande intresse

(Lapp i Medborgarhusets foajé i Stockholm)

Priserna gäller endast när gatuköket är öppet

(Gatukök i Uppsala)

Tomgångskörning förbjuden högst 1 minut

(Skylt vid lastkaj)

Idag rabatt på underkläder som avdrages i kassan

(Skylt i mindre klädesbutik)

Extra mörkt kött. Vi hänger själv i butiken.

Bortskänkes

Vi har röjt lite i klubblokalen och följande bortskänkes mot avhämtning:

Bord, lämpat för någon tyngre apparat. Förmodligen varit avsett för traktorskrivare en gång i tiden att döma av skåra i skivan.

TV, analog, förstås. Fungerar, men en pigg till en av kontrollerna saknas. Vi har nu andra möjligheter för bildvisning i lokalen, därför vill vi bli av med dessa grejor. Riskerar annars att dumpas på tippen om NIL intresse! Först till kvarnen! Kontakta SA4AVS.

Från senaste FRO-nytt

läser vi om "Bergsäker kommunikation". Att radiokommunicera genom berg kan ju vålla svårigheter. Men magnetvågor lär ju passera, inte minst vår jordskorpa och påverka våra kompasser ovan jord, så nog ska det gå att använda en form av sannolikt högeffekts-hörselslinga. Den utrustning som beskrivs minner mycket om en transceiver men antennen liknar inget radiomässigt, skulle väl i så fall vara en magnetisk loop eller nåt sånt. En slinga läggs alltså ut och medelst induktion kommunicerar man alltså med motstationen på andra sidan berget.

På hemsidan:

http://www.idgeurope.com/swedish/products/secure_communication/secure_communication.shtml

kan man läsa mera om denna magnetkommunikation och även annat intressant.

Med detta tackar redaktionen för i år, och nog har väl tomten ett o annat med i bagaget till oss vuxna pojkar? Allrahelst som vi kanske samtidigt är tomtar.

God Jul!

QUA – Radioklubben SK4IL:s klubbtidning utkommer 4 ggr/år och publiceras på klubbens hemsida sk4il.se. Då bladet läggs ut på hemsidan aviseras de medlemmar vi har e-postadress till. Saknar du ett sådant meddelande så maila redaktionen så ska det funka fortsättningsvis.

Bidrag efterlyses förstås, i avsaknad av sådana återstår bara att stå ut med SM4SEF:s skrivelser!

